

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Henryk Władysław
Nazwisko: Dubas
Miejsce urodzenia: Grabocin
Data urodzenia: 25-09-1931
Imię ojca: Stanisław
Imię matki: Maria
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Henryk Dubas występuje w materiałach operacyjno-śledczych WUBP Katowice. Akta dotyczą rozpracowania konspiracyjnej organizacji młodzieżowej, która powstała w czerwcu 1950 w Strzemieszycach Małych i w początkowym okresie działalności nosiła nazwę „Organizacja Krzyża Harcerskiego”, zmienioną następnie na „Polska Organizacja Młodzieżowa Korona-Wyzwolenie”. Członkowie grupy składali przysięgę o zachowaniu związku w tajemnicy, posługiwali się pseudonimami i brali udział w konspiracyjnych zebraniach, w trakcie których omawiali sposoby walki z „krwawym komunizmem”. W wyniku czynności organów bezpieczeństwa publicznego osoby podejrzane o przynależność do „POM Korona-Wyzwolenie” m.in. Henryk Dubas zostały zatrzymane w maju 1951. Ww. przesłuchano i na mocy postanowienia Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Katowicach (sygn. akt II Pr. 159/51) z dn. 14.05.1951 tymczasowo aresztowano. W dn. 25.06.1951 z akt sprawy wyłączono materiały dot. m.in. H. Dubasa do odrębnego postępowania (sygn. akt Pr II 211/51). Ww., który został zwerbowany do organizacji w połowie kwietnia 1951 i wypełnił deklarację członkowską (nie uczestniczył w zebraniach, nie składał przysięgi) został oskarżony o czyn z art. 86 § 2 kkWP i skazany przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Katowicach na karę 5 lat więzienia. Materiały sprawy zarchiwizowano pod sygn. 16354/52, a w dn. 17.12.1960 skomasowano z innymi materiałami dot. organizacji „POM Korona-Wyzwolenie” pod wspólną sygn. D-I-3325. W dniu 28.04.1971 materiały archiwalne otrzymały nową sygn. 1196/III.	IPN Ka 03/866 (1196/III).	

Henryk Dubas zatrzymany 4.05.1951 w związku z podejrzeniem o przynależność do „nielegalnej” organizacji młodzieżowej „POM Korona-Wyzwolenie” został objęty śledztwem prowadzonym przez Wydział Śledczy WUBP Katowice pod nadzorem Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Katowicach (sygn. akt Pr II 211/51). Ww. został przesłuchany i na mocy postanowienia WPR w Katowicach z dn. 14.05.1951 tymczasowo aresztowany. Osadzony w Więzieniu Karno-Śledczym w Katowicach. Śledztwo zakończono 1.07.1951. H. Dubasa oskarżono o to, że w okresie od kwietnia 1951 do dn. 4.05.1951 na terenie Strzemieszyc Małych „usiłował przemocą zmienić ustrój Państwa Polskiego” w ten sposób, że należał do nielegalnej organizacji „Polskiej Organizacji Młodzieżowej Korona-Wyzwolenie”, w której występował pod pseudonimem „Grzmiąca Strzała”, tj. o popełnienie przestępstwa z art. 86 § 2 kkWP.

IPN Ka 241/6398 (Pr II 211/51).

W dn. 17.08.1951 Wojskowy Sąd Rejonowy w Katowicach (sygn. akt Sr. 343/51) uznał Henryka Dubasa winnym tego, że w okresie od kwietnia 1951 do dn. 4.05.1951 w Strzemieszycach Małych brał udział w „nielegalnej” organizacji „POM Korona-Wyzwolenie” mającej na celu usiłowanie zmiany przemocą ustroju Państwa Polskiego, tj. przestępstwa z art. 86 § 2 kkWP. Ww. został skazany na karę 5 lat więzienia, utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres 2 lat oraz przepadek całego mienia na rzecz Skarbu Państwa. W dn. 12.09.1951 Najwyższy Sąd Wojskowy w Warszawie (sygn. Sn. Odw. S.274/51) zmienił wyrok poprzez poprawienie kwalifikacji prawnej czynu (na art. 88 § 1 w zw. z art. 86 kkWP) i złagodził wymierzoną H. Dubasowi karę więzienia do 1 roku i 6 m-cy utrzymując w mocy kary dodatkowe. Zasądzoną karę ww. odbywał początkowo w więzieniu w Katowicach, od 8.04.1952 w więzieniu w Cieszynie, a od 23.04.1952 w Więzieniu Wrocław I skąd został przewieziony do Ośrodka Pracy Więźniów w Jelczu. W dn. 20.05.1952 WSR zwolnił warunkowo ww. z odbycia reszty kary więzienia z wyznaczeniem okresu próby do dn. 6.06.1953.

IPN Ka 1/183 (Sr 343/51), IPN Ka 365/11.

W dniu 28.01.1956 Henryka Dubasa jako byłego członka „nielegalnej” organizacji „POM Korona-Wyzwolenie” objęto agenturalną obserwacją w ramach Sprawy Ewidencyjno-Obserwacyjnej, która została zarejestrowana 18.04.1956 pod nr. rej. 2894 i była prowadzona przez Sekcję III PUdsBP w Będzinie. Sprawę założono z uwagi na fakt, iż ww. przebywając na wolności „w dalszym ciągu może uprawiać wrogą działalność przeciwko PRL”. Obserwację zakończono 10.12.1956 ze względu na „brak jakichkolwiek danych odnośnie uprawiania przez ww. wrogiej działalności”. Zgromadzone materiały zarchiwizowano 16.01.1957 pod sygn. C-1654. W dn. 17.12.1960 materiały dot. organizacji „POM Korona-Wyzwolenie” skomasowano pod wspólną sygn. D-I-3325. W dniu 28.04.1971 materiały archiwalne otrzymały nową sygn. 1196/III.

IPN Ka 03/866 (1196/III).

Henryk Dubas figuruje w materiałach administracyjnych KW MO Katowice zawierających „Charakterystykę nr 98” dotyczącą „nielegalnej” organizacji młodzieżowej „Polska Organizacja Młodzieżowa Korona-Wyzwolenie”. Charakterystyka została sporządzona w 1974 przez Wydział „C” KW MO na podstawie materiałów archiwalnych o sygn. 1196/III oraz 687/III. Organizacja, która powstała na terenie Strzemieszyc Małych w czerwcu 1950 działała początkowo pod nazwą „Harcerski Krzyż” i zajmowała się „niesieniem pomocy sierotom i wdowom po partyzantach, którzy polegli w walce z okupantem”. Pod koniec 1950 nastąpiła zmiana nazwy organizacji na „Polska Organizacja Młodzieżowa Korona-Wyzwolenie”, której celem stała się „walka z obecnym ustrojem PRL poprzez rozpowszechnianie ulotek o treści antypaństwowej oraz sporządzanie i wysyłanie listów z pogrózkami do aktywistów PZPR”. W wyniku czynności operacyjno-śledczych prowadzonych przez WUBP Katowice od maja do sierpnia 1951 aresztowano 16 osób. Wojskowy Sąd Rejonowy w Katowicach skazał członków „nielegalnej organizacji młodzieżowej” na kary od 5 do 8 lat więzienia. Henryk Dubas ps. „Grzmiąca Strzała” występuje w materiałach jako członek „POM Korona-Wyzwolenie”. Ww. został aresztowany w maju 1951 i skazany przez WSR na karę 5 lat więzienia.

IPN Ka 057/378 (Charakterystyka 98), IPN Ka 057/95 t. 1-2 (Charakt. 98), IPN BU 0174/99 (Charakt. 98).

W materiałach administracyjnych znajdują się informacje dotyczące „nielegalnych organizacji” oraz osób prowadzących działalność skierowaną przeciwko Polsce Ludowej na terenie województwa katowickiego. Henryk Dubas występuje w aktach w związku z informacją dotyczącą działalności „kontrrewolucyjnej organizacji młodzieżowej” pod nazwą „Polska Organizacja Młodzieżowa Korona-Wyzwolenie”.

IPN Ka 032/13 t. 1-2 (14/3).